

BÀI HỌC 10

GIÁO DỤC TRONG NGHỆ THUẬT VÀ KHOA HỌC

CÂU GỐC: “Các tầng trời rao truyền sự vinh hiển của Đức Chúa Trời, Bầu trời giải tỏ công việc tay Ngài làm” (Thi thiên 19:1).

KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: Rô-ma 1:18–21, Thi thiên 19:1–6, 96:9, Sáng thế Ký 3:6, 1 Ti-mô-thê 6, Châm ngôn 1, Gióp 38.

Giao dục gồm cả những gì đã được gọi là “nghệ thuật và khoa học”. Nhưng khi chúng ta học hoặc dạy nghệ thuật và khoa học từ góc độ của Kinh Thánh, điều này ngụ ý gì? Có phải chúng ta chỉ đơn giản cung cấp những câu Kinh Thánh chọn lọc liên quan đến một khía cạnh cụ thể của y học hiện đại hoặc lịch sử nghệ thuật, chẳng hạn? Khi làm như vậy, chúng ta có thể liên kết được những bài học thực tế với quyền năng đáng kinh ngạc của Đức Chúa Trời trong việc Ngài đã tạo dựng thế giới phức tạp của chúng ta. Nhưng một sự kết nối đơn giản về Kinh Thánh trong một bài học trong sách giáo khoa chỉ là một phần nhỏ trong giáo dục thực sự, đó là giáo dục nói lên sự cứu rỗi và cứu chuộc.

Để một nền giáo dục như vậy thực sự hoạt động, chúng ta cần Lời Đức Chúa Trời để hướng dẫn cho việc giảng dạy của mọi ngành học, từ nhân văn đến sinh học phân tử. Không có Lời Chúa, chúng ta có thể lạc mất sự vĩ đại của Đức Chúa Trời, chủ quyền của Ngài là Đấng Tạo hóa và là Đấng Duy trì sự sống cho thế giới của chúng ta. Khi nghiên cứu để thấy Đức Chúa Trời xem sự sáng tạo của Ngài là có tổ chức và mục đích, chúng ta hiểu biết hơn về những quy luật và nên được dạy lại.

Tuần này chúng ta sẽ xem xét một số nguyên tắc liên quan đến cách chúng ta có thể dạy nghệ thuật và khoa học từ quan điểm và thế giới quan của Cơ Đốc giáo.

1. CHỈ MÌNH NGÀI MÀ THÔI

Có bằng chứng về Đức Chúa Trời hằng sống trong mọi vật thọ tạo của Ngài. Câu nói này có thể đã được lặp đi lặp lại thường xuyên đến nỗi nó đã trở nên sáo rỗng. Khi chúng ta suy gẫm về tấm lòng Đức Chúa Trời đã đặt trong việc tạo dựng thế giới này – là thế giới mà loài người đã phá huỷ và gây thiệt hại, chúng ta có thể tiến gần hơn với phương pháp tốt nhất mình có thể dùng để dạy về nghệ thuật và khoa học.

Lấy thời kỳ thai nghén của con người chẳng hạn. Sinh học cho chúng ta biết rằng cuộc sống mới của loài người thông minh xuất hiện từ một cái trứng được thụ tinh và phát triển thành bào thai hoàn toàn sau chín tháng. Dấu ấn của một Đấng Tạo Hóa yêu thương hiện diện trong suốt chu kỳ này. Lòng nhân ái của Đức Chúa Trời có thể được nhìn thấy ở nơi bào thai phát triển: ngay dưới trái tim với nhịp đập đều đặn êm ái của người mẹ. Khi bào thai lớn hơn, bụng người mẹ cũng lớn theo trước mặt của mẹ. Người mẹ tương lai luôn luôn biết về sự hiện hữu của đứa con của mình, không khác nào Cha thiên thượng của chúng ta luôn ý thức về con cái của mình.

Đọc Rô-ma 1:18–21, Thi thiên 19:1–6 và Nê-hê-mi 9:6. Các câu này nói với chúng ta điều gì về Đức Chúa Trời và công việc của Ngài trong vai trò là Đấng Tạo Hóa của chúng ta?

Ngay cả sau 6,000 năm tội lỗi và hàng ngàn năm sau sự tàn phá của trận Đại Hồng Thủy trên mặt đất, sự hiện hữu của bằng chứng hùng hồn không chỉ cho thấy Đức Chúa Trời là Đấng Tạo Hóa của chúng ta, mà còn là về quyền năng và tình yêu và lòng nhân từ của Ngài trong tư cách là Đấng Tạo Hóa của chúng ta. Thật, bằng chứng ấy rất hùng hồn, mà chính Phao-lô đã viết, “Vả, cơn giận của Đức Chúa Trời từ trên trời tỏ ra nghịch cùng mọi sự không tin kính và mọi sự không công bình của những người dùng sự không công bình mà bắt hiếp lẽ thật. Vì họ dấu biết Đức Chúa Trời, mà không làm sáng danh Ngài là Đức Chúa Trời, và không tạ ơn Ngài nữa; song cứ lầm lạc trong lý tưởng hư không, và lòng ngu dốt đẩy những sự tối tăm” (Rô-ma 1:18, 21).

Nhất là trong một thời đại mà nhiều người đã tôn thờ vật thọ tạo hơn là Đấng Tạo Hóa, giáo dục Cơ Đốc giáo trong nghệ thuật và khoa học, rất quan trọng, phải luôn luôn hoạt động từ giả định rằng Đức Chúa Trời là Đấng Tạo Hóa và Ngài ban sự tồn tại cho muôn loài. Vì nói cho cùng, bất kỳ hệ tư tưởng và tiên giả định nào phủ nhận hoặc loại trừ Đức Chúa Trời chỉ có thể dẫn đến sai lầm. Giáo dục của thế gian chỉ là những hoạt động dựa trên giả định rằng không có Đức Chúa Trời; giáo dục Cơ Đốc giáo không được rơi vào cái bẫy đó, cũng không được hoạt động cách tế nhị hơn từ các nguyên tắc dựa trên giả định rằng không có Đức Chúa Trời. Vì cả hai cách ấy, cách nào cũng chắc chắn làm con người lầm lẫn.

Hãy nghĩ về sự kỳ diệu và vẻ đẹp lạ lùng của thế giới chúng ta, ngay cả sau khi tội lỗi xâm nhập. Làm thế nào chúng ta có thể học cách rút ra hy vọng và an ủi từ nó, nhất là trong những hồi gian nan và thử thách?

2. TRANG SỨC THÁNH

Thi thiên 96:9 nói, “Hãy mặc trang sức thánh mà thờ lạy Đức Giê-hô-va; Hỡi cả trái đất, khá run sợ trước mặt Ngài.” Chúng ta hiểu được ý tưởng này như thế nào, “bằng vẻ mỹ miều của sự thánh khiết”? Điều này có nghĩa gì đối với một Cơ Đốc nhân, và nó ảnh hưởng thế nào tới cách chúng ta dạy về nghệ thuật và cái đẹp của nghệ thuật?

Tuy người ta thường nói “đẹp hay xấu tùy mắt nhìn của người ngắm nhìn!”, nhưng chúng ta cũng đừng quên ai là Đấng đã ban cho chúng ta cặp mắt biết ngắm nhìn và chiêm ngưỡng (xem Châm ngôn 20:12). Dầu chúng ta phải cẩn thận để không tôn thờ chính sự sáng tạo (xem bài học ngày hôm qua), nhưng, thật vậy, từ vẻ đẹp của sự sáng tạo, chúng ta có thể tìm hiểu về Đức Chúa Trời và lòng yêu thích cái đẹp của Ngài. Tuy trái đất đã sa ngã, mà thiên nhiên vẫn còn rất hùng vĩ và mỹ miều, thì ai có thể tưởng tượng nó phải như thế nào trước khi Sự Sa ngã xảy đến? Và điều này dạy chúng ta rằng Đức Chúa Trời thật sự là Đấng tạo ra những gì đẹp đẽ và mỹ miều.

Nghiên cứu về nghệ thuật và khoa học có thể và sau đó, phải đưa chúng ta đến gần hơn với bản chất và trái tim của Đức Chúa Trời. Bởi vì chúng ta chính là một phần của tác phẩm nghệ thuật và hiện tượng khoa học của Ngài. Và chúng ta cũng có thể tìm hiểu thêm về bản sắc của chính mình trong Đấng Christ.

“Đức Chúa Trời muốn con cái Ngài nhận biết chân giá trị của công việc Ngài, cùng vui thích trong nét đơn sơ, trong cảnh đẹp đẽ thẩm lặng mà Chúa đã tô điểm cho thế gian. Chúa thích những nét hoàn mỹ, và trên hết mọi sự, Ngài thích vẻ đẹp kín đáo của tâm hồn hơn những sự hấp dẫn hào nhoáng bề ngoài. Ngài muốn chúng ta đào luyện sự trong sạch và đơn sơ giống như vẻ kiều diễm thẩm lặng của loài hoa.” – Ellen G. White, *Con Đường Giải Thoát*, trang 74.

Đọc Sáng thế Ký 3:6. Câu này dạy chúng ta điều gì, rằng duy chỉ có sự mỹ miều không thôi thì chưa chắc đó là tốt lành hay thánh thiện? Xem thêm Châm ngôn 6:25; 31:30.

Như với tất cả những gì Chúa đã làm, chúng ta có một kẻ thù luôn tìm cách bóp méo và lợi dụng nó. Bởi thế, chẳng có gì đáng ngạc nhiên là cả cái đẹp và khái niệm về cái đẹp cũng có thể bị lợi dụng để chống lại chúng ta. Do đó, nhất là trong nghệ thuật, giáo dục Cơ Đốc giáo, dưới sự hướng dẫn của Kinh Thánh, phải giúp chúng ta học cách phải thận trọng trong việc hiểu rằng không phải tất cả những gì đẹp đẽ nhất thiết phải là tốt lành hay thánh thiện.

Cho biết một số những điều “đẹp đẽ” mà không nhất thiết phải là thánh khiết và tốt lành? Hoặc, những điều đẹp đẽ nào có thể bị làm thành những điều không thánh khiết và tốt lành, tùy theo hoàn cảnh? Tiêu chuẩn nào chúng ta phải dùng để ý thức được cách phân biệt?

3. NHỮNG NHÀ CHUYÊN MÔN VỀ NHẦM LẤN

Chúng ta biết rằng thế giới của chúng ta có quá nhiều những tác phẩm nghệ thuật và triết học không sáng danh Chúa. Nhiều người sẽ cho rằng Cơ Đốc nhân thậm chí không nên xen vào những phương diện thuộc về truyền thống lâu đời. Phần những tín đồ Cơ Đốc Phục Lâm, cần phải thận trọng xem xét các mục tiêu và nhu cầu của mình trước khi làm việc cho một ngành công nghiệp nào, hay mua bán với một cơ sở thương mại hay hàng quán nào, hay cả tiêu dùng những phương tiện truyền thông nào đó.

Trong 1 Ti-mô-thê 6, chúng ta được hướng dẫn rõ ràng về những việc chúng ta nên tránh theo đuổi, và chúng ta cũng được giải thích rất tận tường các điều ấy. Trong câu 9 và 10, những sự theo đuổi nào Phao-lô cảnh cáo?

Đọc hết 1 Ti-mô-thê 6. Cho biết các sự theo đuổi chính mà Phao-lô khuyên nên tìm cầu?

Lưu ý trong 1 Ti-mô-thê 6:20 về cách Phao-lô cảnh báo chống lại những gì “mạo xưng là kiến thức”. Tuy những lời cảnh báo này được dạy dỗ trong một bối cảnh khác, nguyên tắc này vẫn được áp dụng. Đó là, hãy nghĩ đến tất cả các thông tin, tất cả các giáo lý, tất cả các niềm tin, không chỉ bây giờ mà trong suốt lịch sử của con người, đã là sai lầm. Con người có thể, thật sự, là những chuyên gia về nhầm lẫn.

Cả gần 2000 năm, những người thông minh và uyên bác nhất của thế giới, họ đã là những người tin rằng trái đất nằm bất động ở trung tâm vũ trụ trong khi tất cả các ngôi sao và hành tinh quay quanh nó trong những vòng tròn hoàn hảo. Một số phương trình toán học và khoa học rất phức tạp đã được dùng để củng cố niềm tin này, đầu hóa ra nó sai ở hầu hết mọi thứ. Do đó, chúng ta có thể nói rằng những người này là những chuyên gia về nhầm lẫn, và như vậy việc dạy học này chắc chắn được gọi là ‘kiến thức sai lầm’ hay như Kinh Thánh gọi “mạo xưng là kiến thức”.

Khoa học sinh học ngày nay, chẳng hạn, được khẳng định dựa trên giả định rằng cuộc sống bắt đầu từ hàng tỷ năm trước trong sự tinh cở, và không có Đức Chúa Trời cũng như không có mục đích đằng sau nó. Đồng thời, một số lượng rất lớn các tài liệu khoa học phức tạp và chi tiết đã phát sinh dựa trên lý thuyết này. Những bài học nào chúng ta có thể rút ra từ điều này về cách mọi người có thể là những chuyên gia nhầm lẫn? Làm thế nào sự nhận thức này ảnh hưởng đến giáo dục Cơ Đốc giáo nói chung và việc giảng dạy khoa học nói riêng?

4. SỰ DẠI DỘT VÀ SỰ KHÔN NGOAN

Đọc Châm ngôn 1. Những lời này dạy gì cho chúng ta thấy giáo dục Cơ Đốc giáo thật phải là về những điều gì?

Kinh Thánh có khá nhiều so sánh giữa sự dại dột và sự khôn ngoan. Sách Châm ngôn nhắc nhở chúng ta rất nhiều về sự nguy hiểm của những hành vi dại dột ở trong những kẻ ngu muội. Sự phân biệt rất rõ ràng: Đức Chúa Trời mong muốn dân của Ngài tìm kiếm sự khôn ngoan, để trân trọng nó và được sung mãn trong đó.

Những học sinh của nghệ thuật và khoa học sử dụng tài năng của họ để thâm nhập kiến thức và theo đuổi sự xuất sắc trong mỗi ngành của họ. Giáo sư của các ngành này cũng làm tương tự. Chúng ta có thể có khả năng để đạt đến sự tuyệt vời của nghệ thuật và đột phá của khoa học do kiến thức và khả năng.

Tuy nhiên, từ quan điểm của Cơ Đốc giáo, một kiến thức về nghệ thuật và khoa học thì thật sự có nghĩa lý gì nếu nó không có nhận thức về sự khác biệt giữa đúng và sai, tốt và xấu, sự thật và lỗi lầm? Chỉ cần đọc sơ về cuộc đời của một số người được coi là những nghệ sĩ vĩ đại của thế giới thì chúng ta cũng đủ thấy có tài nghệ tuyệt vời không hẳn có nghĩa là có một cuộc sống đạo đức hay chính trực. Cũng vậy, với những khoa học gia vĩ đại tham gia vào công việc tạo ra vũ khí hủy diệt sinh học hoặc hóa học quả là những người được giáo dục cao, có năng khiếu cao, nhưng thành quả của công việc của họ là gì? Như đã bàn trước đây, kiến thức, tự nó, không nhất thiết là một điều tốt.

Đọc Châm ngôn 1:7. Bằng cách nào, câu này tiết lộ chìa khóa cho giáo dục Cơ Đốc giáo thực sự là gì?

Một nhà nghiên cứu về vũ trụ và các động lực vật đã được giải Nobel, và cũng là một người vô thần, đã viết: “Khi vũ trụ càng trở nên đường như dễ hiểu hơn, thì nó cũng đường như vô nghĩa hơn.” Điều này cho chúng ta biết thế nào rằng, kiến thức, tự nó và chính nó, không chỉ vô nghĩa mà tệ hơn, dẫn đến sự nhầm lẫn rất lớn?

5. CHÚA TRẢ LỜI GIÓP

Đọc Gióp đoạn 38. Đoạn này cho ta biết gì về Đức Chúa Trời, không chỉ là một Đấng Tạo Hóa không thôi mà Ngài còn là Đấng Duy Trì sự sống cho muôn loài? Làm thế nào lẽ thật quan trọng này ảnh hưởng cách chúng ta nhìn về nghệ thuật và khoa học?

“Nhiều kẻ dạy rằng vật chất có một quyền năng vô kể – rằng có những tính chất nào đó đã được truyền vào vật chất, và sau đó nó được để lại để hoạt động bằng năng lượng vốn có của nó; và rằng các hoạt động của thiên nhiên được tiến hành đúng theo với các định luật cố định của thiên nhiên, mà chính Đức Chúa Trời cũng không can thiệp được. Đây là khoa học sai lầm, và nó không được duy trì theo như Lời của Chúa. Thiên nhiên phải phục vụ Đấng Tạo Hóa . . . Thiên nhiên làm chứng về một trí thông minh, một sự hiện diện, một năng lượng sống, hoạt động trong và qua các định luật của thiên nhiên. Trong thiên nhiên có sự làm việc liên tục của Đức Chúa Cha và Đức Chúa Con. Đấng Christ phán, “Cha ta làm việc cho đến bây giờ, ta đây cũng làm việc như vậy” – Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, trang 114.

Đáng tiếc thay, như đã nêu lên trước đây, khoa học phần lớn, hoạt động dựa trên các giả định vô thần và duy vật. Điều đó có nghĩa là, một khoa học gia có thể nhìn ngắm một cái gì đó có vẻ đẹp tuyệt mỹ, phức tạp nhất, thậm chí cả vẻ đẹp và sự phức tạp tối đa hòa hợp cùng nhau, và tuyên bố rằng thực thể ấy phát sinh một cách tình cờ, không vì một dự định hay chủ ý nào cả.

Trên thực tế, đây là những gì khoa học luôn tuyên bố trong mọi lúc. Sự sống trên trái đất, với tất cả vẻ đẹp và sự phức tạp của nó, từ côn trùng đến con người – được giải thích là chẳng là gì và đó chỉ là kết quả của các hóa chất từ hàng tỷ năm trước hình thành, kết quả của sự tiến hóa từ sự sống đơn giản, qua sự đột biến ngẫu nhiên và chọn lọc tự nhiên, tiến hóa thành tất cả sự sống đang chuyển động, hít thở ngày nay.

Khoa học, như đã được thành hình trên lập luận rằng chỉ ý tưởng về một Đấng Tạo hóa siêu nhiên đã là “phản khoa học” rồi, vì nó không thể được kiểm nghiệm một cách khoa học, và do đó, đó là một khái niệm mà khoa học không thể đối phó được. Giả định này lại trái ngược với những tư tưởng mà chính khoa học dạy, vì chính khoa học cũng chỉ là một quan điểm triết học áp đặt lên kỹ thuật mà chính các khoa học gia đặt cho chính họ. (Trên thực tế, khoa học dường như dạy ngược lại triết lý của nó: tất cả vẻ đẹp và sự phức tạp của thế giới làm, thực sự, chỉ vào một Đấng Tạo hóa).

Tuy nhiên, vấn đề là Kinh Thánh dạy rằng Đức Chúa Trời không chỉ tạo ra mọi thứ mà còn duy trì mọi thứ nữa. Điều này có nghĩa là bất kỳ môn giáo dục Cơ Đốc giáo thực sự nào về khoa học sẽ phải làm việc từ những giả định hoàn toàn khác với những gì khoa học nói chung tuyên bố. Chắc chắn, các cuộc xung đột sẽ xảy ra, đặc biệt là khi nói đến nguồn gốc của sự sống.

NGHIÊN CỨU BỒ TÚC:

Có hai lý do cho thấy tại sao khoa học, có rất nhiều điều đúng, lại sai lầm khi nói về nguồn gốc của sự sống. Ấy là: thứ nhất, khoa học, nghiên cứu về thế giới thiên nhiên, cho là chỉ nên nhìn vào thế giới thiên nhiên để tìm câu trả lời; thứ hai, khoa học giả định rằng các quy luật của thiên nhiên phải bất biến. Tuy nhiên, cả hai lý do đều sai khi nói về nguồn gốc của sự sống.

Theo lý do thứ nhất, thì nó đòi hỏi nguyên nhân tự nhiên cho các sự kiện tự nhiên. Điều đó rất đúng cho việc theo dõi những cơn bão, nhưng lại vô giá trị đối với nguồn gốc sự sống, khởi đầu với lời tuyên bố “Ban đầu Đức Chúa Trời dựng nên trời đất” (Sáng thế Ký 1:1). Làm thế nào, khoa học, vốn phủ nhận sự siêu nhiên của nguồn gốc sự sống, có thể dạy chúng ta về nguồn gốc, khi nguồn gốc của sự sống là hoàn toàn siêu nhiên?

Còn về sự bất biến của thiên nhiên? Điều này có vẻ hợp lý, ngoại trừ Rô-ma 5:12, “Cho nên, như bởi một người mà tội lỗi vào trong thế gian, lại bởi tội lỗi mà có sự chết, thì sự chết đã trải qua trên hết thảy mọi người như vậy, vì mọi người đều phạm tội.” – câu này cho thấy có một trường thiên nhiên bị đứt đoạn, không liên tục, và có phần khác biệt, khác với bất cứ điều gì mà khoa học hiện nay đối diện. Một thế giới mà trong đó sự chết không hiện hữu thì đó là một điều hoàn toàn khác biệt với bất cứ điều gì chúng ta có thể nghiên cứu ngày nay, thế cho nên khi tự cho rằng cái môi trường ấy cũng tương đương với môi trường của chúng ta, thì chắc chắn cũng sẽ dẫn đến sai lầm.

Do đó, cách khoa học nói về nguồn gốc sự sống là sai bởi vì nó phủ nhận hai khía cạnh quan trọng của sự sáng tạo: một quyền lực siêu nhiên ở đằng sau nó, và một sự gián đoạn vật lý triệt để giữa sự sáng tạo thuở ban đầu và những gì mà loài người đã trải nghiệm cho tới nay.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Trong lớp, nói về câu hỏi về cái đẹp. Về đẹp là gì? Làm thế nào để chúng ta định nghĩa nó? Làm thế nào một Cơ Đốc nhân có thể định nghĩa và hiểu về đẹp khác với một người ngoài vòng Cơ Đốc giáo?
2. Đấng Christ có thể đến thế gian như một nhà khoa học lỗi lạc, hay như một danh tài âm nhạc. Thế nhưng, Ngài đã đến để chỉ làm một người thợ mộc. Ngài có mặt từ lúc Tạo thế, nhưng Ngài chịu sự huấn luyện như một con người thường tình, và ngoan ngoãn làm bốn phận mình. Chúng ta tìm thấy được sự khuyến khích nào trong điều này, cho bất cứ giai đoạn nào hay công việc nào chúng ta có thể có trong cuộc hành trình giáo dục hoặc trong nghề nghiệp của cá nhân mình?
3. Mặc dù không phải mọi Cơ Đốc nhân đều được kêu gọi để làm chức vụ dạy học nơi học đường, nhưng Cơ Đốc nhân có thể được cơ hội để dạy người khác bằng lời nói và hành động, qua chủ ý hoặc ngẫu nhiên. Vì lý do này, người tín đồ theo Chúa nên trao đổi những thói quen và tính nết nào, vừa vì chúng ta là môn đồ của Đấng Christ mà cũng vừa là giáo viên cho thế gian?